

bravo

www.bravoleken.no

*Vi vet at barn som lærer tidlig,
lærer mer og raskere senere i livet!*

Hva kan du gjøre med det?

Fokus på språk, fysisk aktivitet, kosthold og nære relasjoner for alle barn mellom 0 og 3 år

Hvorfor satse på ekstra tidlig, helhetlig innsats?

Tidlig intervensjon settes normalt inn i tre til fem årsalderen når symptomer viser seg, men mange funn i nyere hjerneforskning viser at vansker kan forebygges ved ekstra tidlig og helhetlig innsats allerede de første tre leveårene. Pedagogisk forskning på tidlig intervensjon støtter dette og etterlyser tiltak for barn mellom null og tre år. Resultatet kan bli færre barn med behov for ekstra ressurser i barnehage og skole og dermed store økonomiske innsparinger for samfunnet og høyere livskvalitet for hvert enkelt barn.

FOREBYGGING AV lese- og skrivevansker er Intempos hovedmål. Vi er overbevist om at kunnskap er nøkkelen og at gode verktøy gjør halve jobben. Vi arbeider derfor kontinuerlig med å samle oppdatert forskning på flere områder som påvirker barns vekst og utvikling. Det gleder oss at miljøer blant annet ved NTNU og Universitetet i Bergen publiserer artikler som gir gode retningslinjer for endring og forbedring av pedagogisk praksis i barnehagene.

INTEMPO SETTER særlig fokus på områdene språk, fysisk aktivitet, nære relasjoner og kosthold for å ivareta det helhetlige perspektivet. Fokus på helhet bedrer barns forutsetninger for læring og sosial kompetanse. Vi har utviklet Bravo-leken for de aller minste. Den er et pedagogisk verktøy basert på det siste innen hjerneforskning. Gjennom stimulering av alle sansene trigges barnets hjerne til læring gjennom lek, læringen støttes av variert bevegelseserfaring, riktig kosthold og trygg voksenkontakt. Helhetstankegangen gjelder både på individ og systemnivå. Denne kunnskapen får konsekvenser for hvordan vi er sammen med, og hva vi legger til rette for, for barn i aldersgruppen null til tre år. Vi henvender oss derfor til politiske miljøer, administrasjonen i kommunene, til enhetslederne for barnehagene og helsestasjonene fordi vi mener det er viktig at dere kjenner til denne kunnskapen og kan iverksette opplysningsarbeid, kompetanseheving og formidling av verktøy på tvers av enheter og fagmiljø.

BAKGRUNNEN FOR Intempo er spesialpedagogiske erfaringer med et multihandikappet barn, men verktøyet Bravo-leken er derimot ikke bare for de vi vet vil komme til å trenge litt ekstra! Vi ønsker å gjøre en ekstra tidlig og helhetlig innsats for absolutt alle – uavhengig av utgangspunkt, fordi vi vanskelig kan vite hvem av ett- eller toåringene som skulle hatt noe ekstra.

Flerspråklige barn

Bravo på morsmål og norsk

BRAVO-LEKEN KAN enkelt tilpasses flere språk. Familier og barnehager med barn som har andre morsmål enn norsk har prøvd ut leken. De erfarer at både den verdifulle tiden man bruker sammen, selve leken med sanseopplevelser av begreper og den generelle kunnskapen om hjernen gjør leken verdt å leke. Barnehager og familier forteller om barnas økte ordforråd, større begrepsforståelse og de mange mulighetene for positive mestringsopplevelser.

Bravo-leken finnes så langt på nynorsk og bokmål, og du kan bruke de blanke kortene til å skrive egne ord og flere språk. Halvårsplaner er utviklet for å sikre kvalitet, og for å systematisere den daglige innsatsen og gir også ideer til flere måter å bruke kortene på.

Teham, Yohannes og Noah leker Bravo-leken både på norsk og tigrinja.

Hvor ressurskrevende vil dette være?

FORSKNING VISER at resultatene av tidlig intervensjon er bedre jo mer systematisk tiltakene er, jo tidligere de blir satt inn og jo høyere intensitet de har. Det er nettopp i null til tre årsalderen vi virkelig kan lage varige endringer i arkitekturen i hjernen, hevder hjerneforskere. Da får vi hensiktsmessige nettverk som gjør læring lettere og motstandsdyktigheten mot vansker bedres. Vi vet også at bevissthet omkring og bruk av gode verktøy for språk og sansestimulering, kosthold, fysisk aktivitet og nære relasjoner blant annet kan forebygge lese- og skrivevansker og psykiske lidelser. Bravo-leken støtter seg på denne forskningen og arbeider for å etablere en egen Bravo-studie som klarer å fange opp arbeidsmåtene og den ekstra tidlige starten. Ta kontakt for mer info om denne.

DE FLESTE kommuner bruker store summer på å innfri enkeltvedtak og tilby ekstraressurser i skolen. Dersom man investerer i kompetanseheving gjennom kursing av barnehageansatte og sørger for veiledning til endringen av praksis er varig, vil gruppen med barn som trenger ekstra ressurser krympe. Barnehagene og kommunene trenger også tilgang til oppdaterte styringsdokumenter og nødvendig materiell for å gjennomføre arbeidsmåtene.

BEVISSTGJØRING AV de voksne og gode verktøy til de minste vil koste mindre enn varig tilrettelegging av vansker.

Hva vil ekstra tidlig, helhetlig innsats si for en kommune?

FORELDRE, HELSESTASJONEN og barnehagene er de første og viktigste kontaktpunktene for de aller minste barna i dag. Det betyr at de må få kjennskap til hvilke systemer som påvirker barnas hjerneutvikling og hvilke arbeidsmåter som fremmer læring og kan forebygge vansker. Dette kan dere få gjennom kurs med Intempo. Kunnskapen formidles på en engasjerende måte. Den praktiske tilnærmingen om hvordan vi kan gjøre det inkluderes selvfølgelig i kursene og i påfølgende veiledning.

GODT SAMARBEID med skolene for videre høy kvalitet på undervisningen vil også være en viktig del av det langsiktige arbeidet viser forskningen.

Kurs, materiell og veiledning Hvordan gjør vi det?

LES BOKEN Ekstra tidlig, helhetlig innsats. Slik kan vi gjøre det!

INNFØRINGSKURS I Bravo-leken er første steg. Videre tilbyr Intempo også kompetanseheving for hele personalet innenfor grunnleggende ferdigheter, kosthold, fysisk aktivitet og nære relasjoner over 2,5 år.

KUNNSKAPEN OG verktøyet som følger Bravo-leken er et systematisk supplement til det arbeidet som allerede gjøres. Leken er utviklet for barn mellom null og tre år med bakgrunn i nyere hjerneforskning og er synkronisert med rammeplanen. I løpet av 10 -15 minutter daglig sørger de voksne for at barna får leke inn motoriske ferdigheter, de får sanse- og mestringsopplevelser, og ord og begreper blir introdusert og opplevd gjennom sansene i samspill med de voksne. Kunnskapen om hjernen legger også grunnlag for de gode samtalene, utvikling av sosial kompetanse, utnyttelse av naturlige lærings situasjoner og opplevelser resten av dagen.

BEVISSTGJØRING AV oss voksne er nøkkelen. Vi ønsker å beholde den Skandinaviske modellen med fokus på lek og sosial kompetanse i kombinasjon med ny kunnskap om hjernen. Hvordan fremmer vi trygghet? Når opplever barnet seg sett? Hvilke fysiske aktiviteter skal jeg oppmuntre til og legge til rette for? Hva skal jeg servere til lunsj? Hvordan kan jeg legge til rette for et rikt og stimulerende språkmiljø? Hva kan små barn lære?

Jo tidligere, mer helhetlig og systematisk et tiltak er, jo bedre resultater kan forventes.

Ramey & Ramey 1992

Ønsker du å lære mer om Bravo-leken?

Se informasjonsfilm på www.bravoleken.no Les om Grindaberget barnehage og Engehaugen barnehage sine erfaringer med Bravo-leken.

www.bravoleken.no/om-bravo-leken/barnehager-som-leker-bravo

Kan vi presentere Bravo-leken for deg? Ta kontakt!

Intempo As

6823 Sandane

**Heidi Aabrekk,
spesialpedagog**

97043426 heidi@intempo.no

